

Minimální preventivní program

**Prevence rizikového chování u dětí a žáků ZŠ a MŠ Borek
pro školní rok 2024/2025**

Minimální preventivní program pro školní rok 2024/2025

ZŠ a MŠ Borek, U Školky 195, Borek, 373 67

Tel.: 387 225 282

E-mail.: reditel@zsborek.cz

Metodik prevence rizikového chování: Mgr. Eva Procházková

Výchovný poradce: Mgr. Lenka Uhlířová

Charakteristika školy

ZŠ a MŠ Borek je základní škola pouze s 1. st. ZŠ, od každého ročníku máme jednu třídu. Nachází se v klidném prostředí u lesa v obci Borek, v dosahu MHD krajského města

České Budějovice. V budově je společně umístěna jak základní, tak mateřská škola. Kapacita ZŠ je max. 120 žáků, v tomto školním roce činí počet žáků 106. Kapacita MŠ je 77 dětí, v tomto školním roce je jich 67. V obou případech se jedná o skupinu žáků a dětí s poměrně nízkou mírou výskytu rizikového chování.

Úloha školního metodika prevence

- Vytvářet a realizovat minimální preventivní program školy;
- Komunikovat s ostatními pedagogy v oblasti primární prevence, předávat jim odborné informace o problematice rizikového chování, o nabídkách programů, metodách a formách primární prevence;
- Spolupracovat s institucemi a organizacemi působícími v oblasti primární prevence;
- Spolupracovat s pedagogy na zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování žáků;
- Koordinovat integraci žáků, u kterých se projevují prvky rizikového chování a nabízet zák. zástupcům možnosti spolupráce s odbornými institucemi;
- Sebevzdělávat se v oblasti primární prevence;
- Vyhodnocovat realizaci preventivního programu.

Úloha výchovného poradce

- Spolupracuje s metodikem prevence na aktivitách školy v oblasti prevence;
- Nabízí poradenské služby žákům i zák. zástupcům;
- Komunikuje s ostatními pedagogy a sbírá podněty (i od žáků);
- Připravuje podmínky pro integraci žáků.

Úloha třídní učitelky a dalších pedagogů

Spolupracovat s metodikem prevence a výchovným poradcem;

Monitorovat situaci ve třídě, sledovat docházku žáků;

Monitorovat náplň volného času žáků, spolupracovat s rodiči při řešení projevů nevhodného chování;

Program je zaměřen na komplexní rozvoj osobnosti žáka a klade důraz na tyto cíle a aspekty:

- Zabránit vzniku a šíření rizikového chování;

- Informovat žáky, pedagogy, zák. zástupce i ostatní veřejnost o problematice rizikového chování (poradenskou službu žákům a zák. zástupcům);
- Preventivně působit na žáky (soustavné provádění prevence v celém výchovně vzdělávacím procesu – osobnostní a sociální rove a výcvik v sociálně komunikativních dovednostech, propagace zdravého životního stylu);
- Vytvářet a zkvalitňovat pozitivní klima a prostředí školy;
- Nabízet žákům aktivity k efektivnímu a vhodnému využití volného času, a to především podporou a nabídkou zájmové činnosti na škole;
- Vést žáky k tomu, aby si dokázali vytvářet kvalitní hodnotový žebříček;
- Spolupracovat se zák. zástupci a další veřejností při výchovném působení na žáky.

Výchovné úsilí školy má vést k upevnění pozitivních vlastností žáků, ke zvýšení odolnosti žáků a dětí vůči negativním vlivům okolí. Důležité pro školu je i snížení právě takových rizik a negativních vlivů, které by mohly narušit zdravý osobnostní a sociální vývoj dětí a žáků.

Zásady prevence

- Odhalování specifických poruch chování žáků;
- Poradenská činnost;
- Věkově přiměřené metody práce s žáky;
- Nabídka školních i mimoškolních aktivit;
- Vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu;
- Pořádání jednorázových akcí (soutěže, přehlídky, besedy apod.)
- Projektové prvky ve výuce.

Projekce cílů a zásad prevence do výchovně vzdělávacího procesu

Klíčovými vyučovacími oblastmi jsou:

- oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity)
- oblast společenskovední (formy komunikace, sociální dovednosti a kompetence)
- oblast přírodovědná (biologie člověka)
- oblast rodinné výchovy (dítě a rodina, rodinné vztahy)
- oblast sociálně právní (práva dítěte apod.)

Preventivní témata prolínají napříč všemi předměty.

Znalostní výstupy žáků, o které chceme usilovat:

1. – 3. ročník

- žáci dokáží pojmenovat rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti o zdravém životním stylu

4. – 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- podrobně znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví, na koho se mají obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jejich práva
- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní
- mají právní povědomí v oblasti sociálně patologických jevů
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

Prevence výchovných problémů

K předcházení výchovných problémů budou podporovány tyto aktivity a snahy:

- vytváření hezkého prostředí ve škole, podíl žáků na vylepšení prostředí školy a školní zahrady
- učinit výuku zajímavou – zařazovat takové metody a formy práce, které jsou pro žáky atraktivní
- umožňování relaxace dětí o přestávkách (pobyt venku, hry)
- podporování hezkých vztahů mezi dětmi (soutěže, ocenění, pochvaly i pro ty obvykle méně úspěšné)
- poskytování možnosti svěřit se s problémy i s dobrými nápady
- stanovení jasných pravidel chování, důslednost, spravedlnost, včasné a vstřícné jednání s rodiči

Společné pobyty žáků mimo školu (vícedenní třídní pobyty, projektové dny, mimoškolní aktivity apod.)

Umožňuje systematickou vícedenní práci se žáky. Zaměříme se na:

- pochopení významu zdravého životního stylu (zdravá strava, pobyt na čerstvém vzduchu, dostatek pohybu, otužování a posilování organismu)
- pochopení významu tradic
- pochopení zodpovědnosti za své chování
- prohloubení pocitu sounáležitosti k sociální skupině
- rozvoj sociálních schopností a dovedností (empatie, pomoc, komunikace, respektování druhých, zásady slušného chování, ohleduplnost)
- prohloubení kamarádkých a přátelských vztahů
- rozvoj samostatnosti
- rozvoj pohybových schopností a otužování organismu
- radostný prožitek z pobytu v přírodě

Zájmová činnost žáků

Škola nabízí žákům v odpoledních hodinách možnost návštěvy zájmových kroužků vedených jak samotnými pedagogy školy, tak externími lektory. Cílem je nabídnout žákům smysluplné využití volného času a možnost rozvoje jejich osobnosti. Vhodné trávení volného času považujeme za prevenci nevhodných projevů chování.

Spolupráce s rodiči

Spolupráce rodičů a školy probíhá na několika úrovních.

Rodiče a prarodiče jsou zváni na školní akce (např. vánoční zpívání, jarmark, keramické odpoledne, Den dětí), budou pokračovat i jiné formy kontaktu mezi školou a rodiči (třídní schůzky, žákovské knížky, individuální setkání a konzultace s rodiči). Rodiče také mohou sledovat školní webovou stránku, kde jsou informováni o veškerých školních aktivitách. Jsou také vyzýváni k podílení se na různých akcích školy (např. Den dětí, fotbalový turnaj apod.).

Situace po „Covidu“ a v souvislosti s napětím ve světě

Podpora vnímání pocitu bezpečí.

Podpora socializačních aktivit ve třídách při prezenční výuce.

Formy a způsoby (pravidla) komunikace v případě distanční výuky.

Podpora spolupráce s rodiči.

Spolupráce s odbornými pracovišti

Mgr. Rostislav Helštýn – konzultant pro rodiče a děti

PPP (ČB, ČK... případně i další) – diagnostika žáku (SVP), spolupráce na IVP apod

SPC (Týn n/Vlt. - zrak) – diagnostika, stálé sledování, návštěvy pracovníků, konzultace

SPC (školní psycholog) – diagnostika, konzultace – ŠP x pedagog, ŠP x rodič, práce s žáky

SVP (Č. Budějovice)

Spolupráce s ostatními institucemi

Partnerské malé školy regionu

Obec Borek

Diecézní charita Č. Budějovice

Cassiopeia ČB

Dne: 2.9. 2024

Mgr. Eva Procházková

metodik prevence